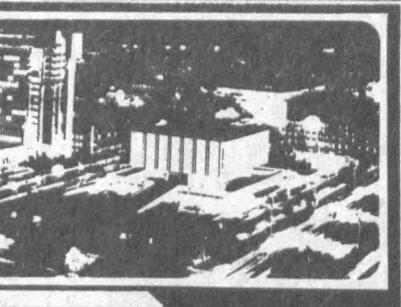

ШАХАР ИЖТИМОИЙСИЕСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 41 (8.776) 1996 йил 8 апрель, душанба

Газета 1996 йил 1 июлдан чиқа бешлаган

Сотувда эркин нархда

Мустақилигимиз — дахлисиз

ДИПЛИМIZДАГИ ГАП

Россия Давлат думасининг 15 марта кўккисдан чиқарган СССРни тиклаш ҳақидаги карорини ута номаъзлар хуҗахат, деб қарашад. Мустақил кўшилб олишига қараштаганда, Мустақил кўшилб олишига қараштаганда, бирлаштириб, уларни яна қарам килиб олишига қараштаганда, деб қарашдир. Президентимиз Уз мубири билан сұхбатда «Оркага энди йўл йўк! Оркага қайтиш йўк!», деб ҳалкимиз — ҳар бир Узбекистон фўкароси дилдиаги гапни айтди.

Шу уринда бир нарсани эслашни жоиз деб топдим. 1991—1992 йил бошларда телевизорда Москвадан берилган бир кўрсатувда Станкеевич ва яна бир-икки кишилар «Энди турғи йўлга кирдик. Россия қаончага бир бўймандавлатларни, айниқса Урта Осиё ва Кавказдаги республиканинг бўқади. Биз энди мустақил Россия давлатининг курдиган. Энди гуллаб-яшнаймиз. Бошқалар ўз аравасини узи торта-версин», — дейишган эди. МДХ түзилганинг энди 5 йилча вакт ўтди. Кимлар гуллаб-яшнайти, кимлар танглик ҳолига тушди, энди маълум болупти.

Ҳақиқи савол туғилди: бу «ночор» ҳисобланган уша «бо-киммада» давлатларни яна бирлаштириб СССРни тиклаш шартмишан? Йўк, бу ерда максад бошқа: ҳукмронлик, босқинчилик, бўқамандачилик — бошқа эллар мустақилигини, эркани кўлга олиш ва улар хибобига яшаш. Республикашимиз, ҳар бир туман, шахар, кўйин-

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ КЕНГАШИННИГ ҚАРОРИ

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТҮГРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Кенгашинниг қарори:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Э. ХАЛИЛОВ.

Тошкент шаҳри, 1996 йил 5 апрель.

Олий Мажлисининг бешинчи сессияси мухокамасига куйидаги масалаларни киритиш мўлжалланмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси Фукаролик кодекси иккичи қисмийнинг лойиҳаси (бираини ўқишида).

2. Банклар ва банк фаолияти түгрисидаги Конун лойиҳаси (иккичи ӯқишида).

3. Акциядор жамиятлар ва акциядорларнинг хукуқларини химоя қилиш түгрисидаги Конун лойиҳаси.

4. Қимматли қозғалар бозорининг фаолият кўрсатиш механизми түгрисидаги Конун лойиҳаси.

5. Эркин иккисодий зоналар түгрисидаги Конун лойиҳаси.

6. Истеъмолчиларнинг хукуқларини химоя қилиш түгрисидаги Конун лойиҳаси (иккичи ӯқишида).

7. Милий ҳафовизли түгрисидаги Конун лойиҳаси (иккичи ӯқишида).

8. Ўзбекистон Республикасида депутатни чакириб олиш тартиби түгрисидаги Конун лойиҳаси (иккичи ӯқишида).

Депутатлар мухокамасига ана шу масалалар билан бир қаторда Олий Мажлисининг ваколат доирасига кирувчи бошқа масалаларни ҳам киритиш мўлжалланмоқда.

«СОҲИБҚИРОН САЙЛИ» МАРОҚЛИ ЎТДИ

Мамлакатимизда булоқ соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш учун зўр тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Биргина пойтахтимизда ғўзий бобоқалонимизга бўлган булоқ эҳтироидан ёрқин далолатидир. Айни пойтахт шаҳримизнинг юртимизнинг барча гўшаларида адабий-бадний кечалар, мароқли учрашувалар бўлиб ўтмоқда. Шундай учрашувларнинг бири ўтган шанба куни, 6 апрелда Амир Темур түгилган кун арафасида кўтариликлик билан ўтказилди.

«Соҳибқирон сайли» деб ном олган, шаҳримизда илк бор ўтказилган адабий-бадний-маърифий ушбу тадбирнинг ташаббускорлари Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Тошкент давлат юридинг институтлари бўдилар.

Шу куни Амир Темур хайбонидаги эрталабданоқ карнай ва сурнайларнинг улугвор садолари янгради. Шундан сўнг соҳибқирон Амир Темур ҳайкални пойига гулчамбар кўшиш маросими бўлиб ўтди. Хибонни тўлдирган ҳамшахарларни, республика маданияти, санъатининг кўзга кўринган вақиллари, им-ғон фидойилари соҳибқиронга ўзларининг ҳақимизиҳиз изор этдилар. Шундан сўнг Амир Темур таваллудининг 660 йиллик гига бағишланган митингда соҳибқироннинг тархиҳимизда тутган ўрни, буюклиги таъкидланди, у ҳақли суратда мустақил давлатларга иззат-эҳтиромга лойиб буюк зот эканлиги ўтирилди. Шундан кейин имларни — Тошкент давлат юридин институтининг профессорлари, талabalari

лияти ва мероси» мавзусида институт талabalari ўтасидаги анжуман ҳам қизиқарли ўтди. Юртимизнинг кўзга кўринган шоирлари, олимлари, жамоат арбоблари талabalarning берган барча саволларига атрофича жавоб бердилар, Амир Темур

маърифат жамоатчилик маркази биноси фойесида Амир Темур юбилеига бағишланган бадний асарлар кўргазмаси ва катта китоб савдо бўлиб ўтди. Кўргазмага кўйилган Амир Темур ҳақидаги бадний, хужжатли асарлар ўзининг ранг баранглиги билан барчанинг ўтириорин тортди.

Шу куни соҳибқирон хотирасига бағишlab ош тортилди.

«Соҳибқирон сайли» Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик марказининг катта залиди Амир Темурга бағишланган бадний-адабий кечалар билин якунлашди. Кечада соҳибқирон шаънига янги кўшиклар янгради.

Тоҳир Йўлдошев.

СУРАТЛАРДА: «Соҳибқирон сайли» тадбиридан лаъжалар.

Рашид Галиев олган суратлар.

• (Булоқ соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишланган маҳсус саҳифа материалларини газетамизнинг 3-бетида ўқисиз).

бирин-кетин сўзга чиқдилар.

Айни кун талabalarning спорт чиқишилари барчани ўзига ром ётди.

«Амир Темур»

Республика «Маънавият ва маърифат»

мур ҳақида ёзилган ва ёзилётган

асарлар ҳақида сўз сўз юритидилар.

Шу куни янги шеърлар ҳам янгради.

Республика «Маънавият ва

тиациянни ташкири учун тайёргарлик кўрамиз.

Гулозода МАМБЕТОВА.

СУРАТЛАРДА: тоқар Ислом

Комилов қадорон дастлари ёни

да иш устида; катта механик

Убайдулла Муҳаммадраҳимов

касаба ўюшмасининг раиси

Бахром Иброҳимов билан янги

келиган «Даган» автомашиналари

созиганин кўздан кечириш

моқда.

Рустам Шарипов

олган суратлар.

тиациянни чиқариши учун

тайёргарлик кўрамиз.

Шу тайёргарлик кўрамиз.

СУРАТЛАРДА: тоқар Ислом

Комилов қадорон дастлари ёни

да иш устида; катта механик

Убайдулла Муҳаммадраҳимов

касаба ўюшмасининг раиси

Бахром Иброҳимов билан янги

келиган «Даган» автомашиналари

созиганин кўздан кечириш

моқда.

Рустам Шарипов

олган суратлар.

тиациянни чиқариши учун

тайёргарлик кўрамиз.

Шу тайёргарлик кўрамиз.

СУРАТЛАРДА: тоқар Ислом

Комилов қадорон дастлари ёни

да иш устида; катта механик

Убайдулла Муҳаммадраҳимов

касаба ўюшмасининг раиси

Бахром Иброҳимов билан янги

келиган «Даган» автомашиналари

созиганин кўздан кечириш

моқда.

Рустам Шарипов

олган суратлар.

тиациянни чиқариши учун

тайёргарлик кўрамиз.

Шу тайёргарлик кўрамиз.

СУРАТЛАРДА: тоқар Ислом

Комилов қадорон дастлари ёни

да иш устида; катта механик

Убайдулла Муҳаммадраҳимов

касаба ўюшмасининг раиси

Бахром Иброҳимов билан янги

келиган «Даган» автомашиналари

созиганин кўздан кечириш

моқда.

Рустам Шарипов

олган суратлар.

тиациянни чиқариши учун

тайёргарлик кўрамиз.

Шу тайёргарлик кўрамиз.

СУРАТЛАРДА: тоқар Ислом

Комилов қадорон дастлари ёни

да иш устида; катта механик

Убайдулла Муҳаммадраҳимов

касаба ўюшмасининг раиси

Бахром Иброҳимов билан янги

келиган «Даган» автомашиналари

созиганин кўздан кечириш

моқда.

Йўдош Охунбобов номидаги бош киймалар хиссадорлик жамиятида тайёрланётган турли хилоди, айниқса замонавий услубда тикилаётган аёллар шапалари кўпчаликнинг эътиборини қозонмоқдад. Бундай маҳсулотлар тажриба цехидан сўнг 1-тикув цехига тайёрланади. 1-тикув цехига эса Ниуфар Мухамедова бошчилк қўйади.

СУРАТДА: 1-тикув цехининг тикучини қизлари иш устида.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Кимматли қоғозлар ҳақидаги саволларга «Женерал пул» сармоюлар бозори қатнашилари ўзаро тараққиёт корпорацияси очик турдаги акционерлик жамиятининг президенти Шомансур Аъзамов ҳаводи беради:

Давлат хизинаси мажбуриятлари (хизина мажбуриятлари) нима?

Иқтисодий билимлар сиртиқи мактаби

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР

— Хазина мажбуриятлари — уларнинг эгалари буюдкетга пул маблаглари берганларини тасдиқловчи ҳамда бу кимматли қоғозларга газлил қилинганинг бутун муддати давомида қайд этилган даромадни олиш ҳуқукини берувчи, такдим этувчига тегислари кимматли қоғозлар туриди.

Хазина мажбуриятларининг кўйидаги турлари чиқарилади:

— Узоқ муддатли — беш йил ва ундан кўпроқ муддатга мўлжалланган хазина мажбуриятлари;

— ўртача муддатли — бир йилдан беш йилгача муддатга мўлжалланган хазина мажбуриятлари;

— киска муддатли — бир йилгача бўлган муддатга мўлжалланган хазина мажбуриятлари.

Бекслар нима?

— Вексел унда кўрсатилган муддат келганда вексел берувчи ёки векселдан кўрсатилган башка тўловчи мўйин пул суммасини вексел, эгасига сўзсиз тўлаши лозим бўлган мажбуриятнинг даромадини оширишга мөмкин.

Опцион — бу кимматли қоғоз (контракт) бўлиб, у маълум кимматли қоғозларни баъшига молиявий воситаларни ёки товорларни контрактда келажакдаги майум санага бельгиланган баҳода сотиб олишга ёки сотишга сўзсиз мажбуриятни тасдиқлади.

— **Хосилавий кимматли қоғозлар нима?**

— Кимматли қоғозлар хосилалари — кимматли қоғозлар бўлиб, уларнинг даромадлари (сарф-харжатлари) бир ёки бир нечта бозор киришчилиари (индекслари) миқдорига боғлик бўлади.

Кимматли қоғозлар хосилалари опционар, фьючерслар, бозорни бўлашиб, унинг молиявий воситалар кўринишида чиқарилышлари мумкин.

Опцион — бу шартнома бўлиб, у ёз агасига контрактда айтилган баҳода бельгиланган муддатда кимматли қоғозларни ёки товорларни сотиб олиш ҳуқукини беради.

Фьючерс — бу кимматли қоғоз (контракт) бўлиб, у маълум кимматли қоғозларни баъшига молиявий воситаларни ёки товорларни контрактда келажакдаги майум санага бельгиланган баҳода сотиб олишга ёки сотишга сўзсиз мажбуриятни тасдиқлади.

— **«Шарқ гули» ёлик турдаги хиссадорлик жамияти хаммиздаги ёнгил саноаткорхоналари ичада биринчилар каторида хусусийлаштирилган эди. Шаройт қочалар кийин ўзбетганига қарашади, бу жамоа аъзолари бир кун ҳам ишини тўхтатмасдан мөнхнат қилинади. Энг асосийи хиссадорлик жамиятини келажакни, раванакни, нуғузини янада ошириш учун бор имкониятларини ишга солиши мөмкин. Жамоанинг ҳозирига кундаги шарқлар билан танишиши пайтида бу ерда мөнхнат қилаётган хиссадорлар билан ҳам сұхбатлашади.**

— **Пай — эгалик кафолати**

ХИССАДОРЛИК ҲИССИ ОРТМОҚДА

— «Шарқ гули» тамғаси тушнирилган махсузлар бугунги кунда жаҳон кезайётгани, ње кимга сир эмас, — деб сўз бошлади қасада ушмасининг раиси Ҳалима Шоаబарова. — Чунки бундай милий ўй жихозларини бошча юртда кўришганди, албатта унинг қандай тайёрланниша эътибор қаратмай қўйишади.

Маълумки, биз 1994 йилнинг тўртинчи чорагида ўз акцияларимизга эта бўлган эдик. У вактда сўм-купон бўлган учун 10.000 сўм-купон жамоатида акциялар чиқарилди, жамоа аъзоларига тарқатилди. Милий валотимиз жорий этилгандан кейин ҳам корхона ичилиари баъзи мутассадилари жамулжам бўлиб бирорта акцияларни бошчиларни сотмаганим. Мана шунинг эвазигига корхона тўла ҳисобда ўз ихтиёримиздан колиб, мөнхнат қилаётганларни ихтиёрига топширилди. Бу холатни аввалига кўчилини тушунмаган бўлсади, лекин тарғибот ишларимиз зое кетмади. Хиссадорларини сони тобора кўпайди, ҳозирига кунда 1538 нафарга етди.

1995 йилнинг биринчи чорагида олган кимматли қоғозларимизга 100 физодан дивиденд тўлдандан сўнг барчанини иккилингизни туйялари буткул ўйқолди. Иккими чаротаба 200 физодни тўлдандан сўнг барчанини иккилингизни зое кетмади. Хиссадорларини сони тобора кўпайди.

— Олган фойдамизнинг бир кисми хиссадорлик жамиятини ҳисобида қолдирилди, — деб сұхбатимизга ҳамроҳ буди попон ҳечниң ишичиси Фарида Ҳафизова. — Қолдирилган жамағадан керакли сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам кешиш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач, албатта, ишга бўлган муносабат ҳам тобора ўзгариб борди. Ишлакли ишларинга шарқларни булаклашади ҳам чиқитга чиқармай, имкония бўлса улардан ҳам маҳсулот ҳархакат килинмоқда.

Мен би жамоада 36 йилдан бўён ишлайман. Унинг ҳар бир бурчаги, айниқса попон ҳечниң мен учун азиздир. Бугунги кунга келиб, шу жамоанинг битта хиссадорлик жамиятидан баъдан кимматли ҳамоа чиқармади.

— Сарф-харжатларни келиб сусана, сифатли ҳам ашё олиш учун фойдаланалайтиштир.

Кундаклик ишичиси учун ҳам ашё пешма-пеш келиб тургач

